

ВАЖЛИВІСТЬ РОЗУМІННЯ СТУДЕНТАМИ ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ ЗАГАЛЬНОЇ НОЗОЛОГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

Акімов О. Є., Назаренко С. М., Закоłodна О. Е., Єлінська А. М.
Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава, Україна
riseofrevan5@gmail.com

Патологічна фізіологія є інтегральною дисципліною, яка сприяє консолідації знань, умінь та навичок студентів, отриманих на інших фундаментальних дисциплінах (нормальній анатомії та фізіології, біологічній та біоорганічній хімії, гістології та інш.). Разом із тим, патологічна фізіологія не є суто практично спрямованою. Одним із важливих завдань патологічної фізіології є сприяння формуванню критичного мислення у студентів, яке в подальшому стане основою для утворення «клінічного мислення».

Таким чином, патологічна фізіологія передбачає уміння студентів вільно оперувати такими поняттями як: «етіологія», «патогенез», «патогенетична ланка», «патогенетичний ланцюг» та «головна ланка патогенезу». Згідно програми з дисципліни, яка прийнята в Українській медичній стоматологічній академії, на ознайомлення з описаними вище поняттями виділяється одне практичне заняття та одна лекція на самому початку вивчення дисципліни (перше заняття першого модулю та перша лекція).

Серед студентської спільноти досить розповсюдженим є уявлення, що перше заняття з будь-якої дисципліни є «вступним заняттям» та не несе в собі важливої інформації. Це призводить до нехтування важливими поняттями, які є вкрай необхідними для побудови лаконічної та правильної відповіді на екзаменаційні питання та питання з модулю №2 «Патофізіологія органів та систем».

Саме таке ставлення студентів до першого заняття спричиняє відвертий дисонанс у розумінні своєї оцінки за відповідь на екзамені. Оскільки найчастішою відповіддю на питання «Патогенез ...» є детальне цитування тексту підручника (ступінь детальності залежить від рівня підготовки студента). Після такої відповіді оцінка, звісно, не відповідає «очікуванням» студента. Найчастішою реакцією на таке «несправедливе та неправильне» оцінювання є обурення. Студент просто не розуміє, незважаючи на те, що він цілий рік провчив дисципліну, яку відповідь від нього очікували. Екзаменатор очікував почути логічну структуру патогенезу захворювання, в якій чітко просліджується взаємозв'язок патогенетичних ланок між собою (пряма лінія, дивергенція, конвергенція, «порочне коло»). Це лише поглиблює стереотипізацію дисципліни, як «незрозумілої» та «дивакуватої».

Шляхами вирішення цієї проблеми є: 1) виділення більшого об'єму часу на ознайомлення та вивчення базових понять із загальної нозології; 2) боротьба із стереотипом «вступного заняття», більш «суворе» оцінювання рівня підготовки до першого заняття; 3) постійне наголошення на важливості створення в уяві студентів патогенетичних ланцюгів підчас занять із модулю №2.

Також перспективним є розробка методичних вказівок та посібників, спрямованих на формування критичного мислення та набуття компетенцій у створенні та аналізі патогенетичних ланцюгів.